

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA ZA 2016. GODINU

**„HPK“ Hemijska prerada kukuruza a.d. Draksenić,
Kozarska Dubica**

Banja Luka, maj 2017. godine

SADRŽAJ

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	3
BILANS STANJA (Izveštaj o finansijskom položaju) na dan 31.12.2016.	5
BILANS USPJEHA (Izveštaj o ukupnom rezultatu u periodu od 01.01. do 31.12.2016. godine	11
IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U KAPITALU	16
BILANS TOKOVA GOTOVINE	17
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE	19

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Nadzornom odboru i akcionarima „HPK“ Hemijska prerada kukuruza a.d. Draksenić, Kozarska Dubica

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja „HPK“ Hemijska prerada kukuruza a.d. Draksenić, Kozarska Dubica (u daljem tekstu: Društvo), koji obuhvataju izvještaj o finansijskoj poziciji na dan 31.12.2016. godine i izvještaj o ukupnom rezultatu, izvještaj o promjenama na kapitalu i izvještaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan i sumarni pregled značajnih računovodstvenih politika i druge objašnjavajuće informacije.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju ovih finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i za one interne kontrole za koje odredi da su potrebne za pripremu finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usljed kriminalne radnje ili greške.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu revizije koju smo izvršili. Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da postupimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalim usljed kriminalne radnje ili greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne i u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola Društva.

Revizija, takođe, uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i adekvatni za obezbjeđenje osnove za naše revizijsko mišljenje.

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izveštaji daju istinit i objektivan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima finansijske pozicije Društva na dan 31. decembra 2016. godine, i njegove finansijske uspješnosti i tokova gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući rezervu u odnosu na dato mišljenje, skrećemo pažnju na sljedeće:

Kao što je objelodanjeno:

- u napomeni broj: 5.20, ukupne kratkoročne obaveze Društva po godišnjem obračunu za 2016. godine veće su od tekuće imovine za iznos od 1.560.272 KM, što ukazuje na značajnu sumnju da će Društvo biti u mogućnosti da nastavi poslovanje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja u narednom periodu.

Banja Luka, 08.05.2017. godine

Ovlašćeni revizor

Marko Zelinčević

BILANS STANJA

(Izveštaj o finansijskom položaju)

na dan 31.12.2016. godine

u KM

Grupa računa	POZICIJA	AOP	Bruto	Ispravka vrijednosti	Neto	Prethodna godina
	AKTIVA					
	A. STALNA IMOVINA (002+008+015+021+030)	001	77.109.963	49.259.065	27.850.898	27.923.377
01	I NEMATERIJALNA ULAGANJA (003 do 007)	002	-	-	-	-
010, dio 019	1. Ulaganja u razvoj	003				
011, dio 019	2. Koncesije, patenti, licence i ostala prava	004				
012, dio 019	3. Goodwill	005				
014, dio 019	4. Ostala nematerijalna ulaganja	006				
015,016 i dio 019	5. Avansi i nematerijalna ulaganja u pripremi	007				
02	II NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I INVESTICIONE NEKRETNINE (009 do 014)	008	76.966.846	49.259.065	27.707.781	27.812.029
020, dio 029	1. Zemljište	009	1.838.944		1.838.944	1.838.944
021, dio 029	2. Građevinski objekti	010	26.830.350	12.741.552	14.088.798	14.133.866
022, dio 029	3. Postrojenja i oprema	011	47.661.093	36.517.513	11.143.580	11.180.737
023, dio 029	4. Investicione nekretnine	012				
024, dio 029	5. Ulaganje na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi	013				
027, 028, dio 029	6. Avansi i nekretnine, postrojenja, oprema i investicione nekretnine u pripremi	014	636.459		636.459	658.482
03	III BIOLOŠKA SREDSTVA I SREDSTVA KULTURE (016 do 020)	015	-	-	-	-
030, dio 039	1. Šume	016				
031, dio 039	2. Višegodišnji zasadi	017				
032, dio 039	3. Osnovno stado	018				
033, dio 039	4. Sredstva kulture	019				
037,038 dio 039	5. Avansi i biološka sredstva i sredstva kulture u pripremi	020				
04	IV DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (022 do 029)	021	143.117	-	143.117	111.348
040, dio 049	1. Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica	022				
041, dio 049	2. Učešće u kapitalu drugih pravnih lica	023				
042, dio 049	3. Dugoročni krediti povezanim pravnim licima	024				
043, dio 049	4. Dugoročni krediti u zemlji	025				
044, dio 049	5. Dugoročni krediti u inostranstvu	026				
045, dio 049	6. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	027				

046, dio 049	7. Finansijska sredstva koja se drže do roka dospijea	028				
048, dio 049	8. Ostali dugoročni finansijski plasmani	029	143.117		143.117	111.348
50	V ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	030				
	B. TEKUĆA IMOVINA (032+039+061)	031	8.716.753	464.738	8.252.015	4.888.423
10 do 15	I ZALIHE, STALNA SREDSTVA I SREDSTVA OBUSTAVLJENOG POSLOVANJA NAMIJENJENA PRODAJI (033 do 038)	032	5.951.129	-	5.951.129	3.257.585
100 do 109	1. Zalihe materijala	033	4.251.092		4.251.092	1.337.445
110 do 119	2. Zalihe nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i nedovršenih usluga	034	1.076.084		1.076.084	854.249
120 do 129	3. Zalihe gotovih proizvoda	035	617.953		617.953	1.063.891
130 do 139	4. Zalihe robe	036				
140 do 149	5. Stalna sredstva i sredstva obustavljenog poslovanja namijenjena prodaji	037				
150 do 159	6. Dati avansi	038	6.000		6.000	2.000
	II KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA, KRATKOROČNI PLASMANI I GOTOVINA (040+047+056+059+060)	039	2.765.624	464.738	2.300.886	1.630.838
20, 21, 22	1. Kratkoročna potraživanja (041 do 046)	040	1.736.090	464.738	1.271.352	1.009.398
200, dio 209	a) Kupci-povezana pravna lica	041				
201, 202, 203, dio 209	b) Kupci u zemlji	042	405.888	125.722	280.166	206.773
202, dio 209	v) Kupci iz inostranstva	043	1.211.256	307.887	903.369	720.507
208, dio 209	g) Sumnjiva i sporna potraživanja	044				
210 do 219	d) Potraživanja iz specifičnih poslova	045				
220 do 229	đ) Druga kratkoročna potraživanja	046	118.946	31.129	87.817	82.118
23	2. Kratkoročni finansijski plasmani (048 do 055)	047	-	-	-	-
230, dio 239	a) Kratkoročni krediti povezanim pravnim licima	048				
231, dio 239	b) Kratkoročni krediti u zemlji	049				
232, dio 239	v) Kratkoročni krediti u inostranstvu	050				
233, 234, dio 239	g) Dio dugoročnih finansijskih plasmana koji dospijeva za naplatu u periodu do godinu dana	051				
235, dio 239	d) Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha namijenjena trgovanju	052				
236, dio 239	đ) Finansijska sredstva označena po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	053				
237	e) Okupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udjeli namijenjeni prodaji ili poništavanju	054				
238, dio 239	ž) Ostali kratkoročni plasmani	055				
24	3. Gotovinski ekvivalenti i gotovina (057+058)	056	78.168	-	78.168	240.231
240	a) Gotovinski ekvivalenti – hartije od vrijednosti	057				
241 do 249	b) Gotovina	058	78.168		78.168	240.231
270 od 279	4. Porez na dodatu vrijednost	059	768.071		768.071	246.717
280 do 289,	5. Aktivna vremenska razgraničenja	060				

osim 288			183.295		183.295	134.492
288	III ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	061				
	V. POSLOVNA AKTIVA (001+031)	062	85.826.716	49.723.803	36.102.913	32.811.800
29	G. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	063				
	D. POSLOVNA AKTIVA (062+063)	064	85.826.716	49.723.803	36.102.913	32.811.800
880 do 888	D. VANBILANSNA AKTIVA	065	7.522.715		7.522.715	5.703.645
	E. UKUPNA AKTIVA (064+065)	066	93.349.431	49.723.803	43.625.628	38.515.445
Grupa računa	POZICIJA	AOP	Tekuća godina		Prethodna godina	
	PASIVA					
	A. KAPITAL (102-109+110-111+112+116+117-118-123)	101		25.262.737		25.209.188
30	I OSNOVNI KAPITAL (103 do 108)	102		27.469.922		27.469.922
300	1. Akcijski capital	103		27.469.922		27.469.922
302	2. Udjeli društva sa ograničenom odgovornošću	104				
303	3. Zadržni udjeli	105				
304	4. Ulozi	106				
305	5. Državni capital	107				
309	6. Ostali osnovni capital	108				
31	II UPISANI NEUPLAĆENI KAPITAL	109				
320	III EMISIONA PREMIJA	110				
321	IV EMISIONI GUBITAK	111				
dio 32	V REZERVE (113 do 115)	112		10.544		10.544
322	1. Zakonske rezerve	113		10.544		10.544
323	2. Statutarne rezerve	114				
329	3. Ostale rezerve	115				
330, 331 i 334	VI REVALORIZACIONE REZERVE	116				
332	VII NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA RASPOLOŽIVIH ZA PRODAJU	117				
333	VIII NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA RASPOLOŽIVIH ZA PRODAJU	118				
34	IX NERASPOREĐENI DOBITAK (120 do 122)	119		53.549		5.409
340 ili 342	1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina/Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima ranijih godina	120				
341 ili 343	2. Neraspoređeni dobitak rekuće godine/Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima tekuće godine	121		53.549		5.409
344	3. Neto prihod od samostalne djelatnosti	122				
35	X. GUBITAK DO VISINE KAPITALA (124+125)	123		2.271.278		2.276.687
350	1. Gubitak ranijih godina	124		2.271.278		2.276.687
351	2. Gubitak tekuće godine	125				

40	B. REZERVISANJA, ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE I RAZGRANIČENI PRIHODI (127 do 134)	126	5.234	5.234
400	1. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	127		
401	2. Rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	128		
402	3. Rezervisanja za zadržane kaucije i depozite	129		
403	4. Rezervisanja za troškove restrukturiranja	130		
404	5. Rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih	131	5.234	5.234
407	6. Odložene poreske obaveze	132		
408	6. Razgraničeni prihodi I primljene donacije	133		
409	6. Ostala dugoročna rezervisanja	134		
	V. OBAVEZE (136+144)	135	10.834.942	7.597.378
41	I DUGOROČNE OBAVEZE (137 do 143)	136	1.022.655	1.799.913
410	1. Obaveze koje se mogu konvertovati u kapital	137		
411	2. Obaveze prema povezanim pravnim licima	138		
412	3. Obaveze po emitovanim dugoročnim hartijama od vrijednosti	139		
413 i 414	4. Dugoročni krediti	140	478.071	1.131.658
415 i 416	5. Dugoročne obaveze po finansijskom lizingu	141	16.476	6.291
417	6. Dugoročne obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	142		
419	7. Ostale dugoročne obaveze	143	528.108	661.964
42 do 49	II KRATKOROČNE OBAVEZE (145+150+156+157+158+159+160+161+162+163)	144	9.812.287	5.797.465
42	1. Kratkoročne finansijske obaveze (146 do 149)	145	3.171.581	1.631.877
420 do 423	a) Kratkoročni krediti i obaveze po emitovanim kratkoročnim hartijama od vrijednosti	146	2.517.994	1.006.663
424 i 425	b) Dio dugoročnih finansijskih obaveza koji za plaćanje dopijeva u periodu do godinu dana	147	653.587	625.214
426	v) Kratkoročne obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	148		
429	g) Ostale kratkoročne finansijske obaveze	149		
43	2. Obaveze iz poslovanja (151 do 155)	150	4.799.478	2.531.735
430	a) Primljeni avansi, depoziti i kaucije	151	130.202	228.097
431	b) Dobavljači – povezana pravna lica	152		
432,433,434	v) Dobavljači u zemlji	153	3.120.466	1.829.261
435	g) Dobavljači iz inostranstva	154	1.548.810	474.377
439	d) Ostale obaveze iz poslovanja	155		
440 do 449	3. Obaveze iz specifičnih poslova	156	480.521	707.099
450 do 458	4. Obaveze za zarade i naknade zarada	157	911.539	619.671
460 do 469	5. Druge obaveze	158	279.843	234.098
470 do 479	6. Porez na dodatnu vrijednost	159		
48 osim 481	7. Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	160	58.041	30.560
481	8. Obaveze za porez na dobitak	161		

49, osim 495	9. Pasivna vremenska razgraničenja	162	111.284	42.425
495	10. Odložene poreske obaveze	163		
	G. POSLOVNA PASIVA (101+126+135)	164	36.102.913	32.811.800
890 do 898	D. VANBILANSNA PASIVA	165	7.522.715	5.703.645
	Đ. UKUPNA PASIVA (164+165)	166	43.625.628	38.515.445

BILANS USPJEHA

u periodu od 01.01. do 31.12.2016. godine

u KM

Grupa ili dio grupe računa	POZICIJA	Oznaka AOP	Iznos	
			Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
	A. POSLOVNI PRIHODI I RASHODI			
	I POSLOVNI PRIHODI			
	(202+206+210+211-212+213-214+215)	201	30.579.838	16.394.251
60	1. Prihodi od prodaje robe (203 do 205)	202		
600	a) Prihodi od prodaje robe povezanim pravnim licima	203		
601,602,603	b) Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	204		
604	v) Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	205		
61	2. Prihodi od prodaje učinaka (207 do 209)	206	30.663.511	15.378.837
610	a) Prihodi od prodaje učinaka povezanim pravnim licima	207		
611,612,613	b) Prihodi od prodaje učinaka na domaćem tržištu	208	2.623.828	2.386.226
614	v) Prihodi od prodaje učinaka na inostranom tržištu	209	28.039.683	12.992.611
62	3. Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka	210		
630	4. Povećenje vrijednosti zaliha učinaka	211		773.272
631	5. Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	212	224.103	
640 i 641	6. Povećenje vrijednosti investicionih nekretnina i bioloških sredstava koja se ne amortizuju	213		
642 i 643	7. Smanjenje vrijednosti investicionih nekretnina i bioloških sredstava koja se ne amortizuju	214		
650 do 659	8. Ostali poslovni prihodi	215	140.430	242.142
	II POSLOVNI RASHODI (217+218+219+222+223+226+227+228)	216	30.512.560	16.702.835
500 do 502	1. Nabavna vrijednost prodate robe	217		
510 do 513	2. Troškovi materijala	218	21.669.592	8.980.558

52	3. Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda (220+221)	219	3.059.345	2.945.987
520 do 523	a) Troškovi bruto zarada i bruto naknada zarada	220	2.696.639	2.603.426
524 do 529	b) Ostali lični rashodi	221	362.706	342.561
530 do 539	4. Troškovi proizvodnih usluga	222	4.522.949	3.756.641
54	5. Troškovi amortizacije i rezervisanja (224+225)	223	571.627	527.677
540	a) Troškovi amortizacije	224	571.627	527.677
541	b) Troškovi rezervisanja	225		
55 osim 555 i 556	6. Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	226	621.670	437.447
555	7. Troškovi poreza	227	50.200	30.913
556	8. Troškovi doprinosa	228	17.177	23.612
	B. POSLOVNI DOBITAK (201-216)	229	67.278	
	V. POSLOVNI GUBITAK (216-201)	230		308.584
66	G. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI			
	I FINANSIJSKI PRIHODI (232 do 237)	231	590	26.332
660	1. Finansijski prihodi od povezanih pravnih lica	232		
661	2. Prihodi od kamata	233		26.332
662	3. Pozitivne kursne razlike	234	590	
663	4. Prihodi od efekata valutne klauzule	235		
664	5. Prihodi od učešća u dobitku zajedničkih ulaganja	236		
669	6. Ostali finansijski prihodi	237		
56	II FINANSIJSKI RASHODI (239 do 243)	238	190.297	237.401
560	1. Finansijski rashodi po osnovu odnosa povezanih pravnih lica	239		
561	2. Rashodi kamata	240	185.285	235.854
562	3. Negativne kursne razlike	241	5.012	1.547
563	4. Rashodi po osnovu valutne klauzule	242		
569	5. Ostali finansijski rashodi	243		
	D. DOBITAK REDOVNE AKTIVNOSTI (229-230+231-238)	244		
	Đ. GUBITAK REDOVNE AKTIVNOSTI (230-229+238-231)	245	122.429	519.653
67	E. OSTALI PRIHODI I RASHODI	246	314.897	558.106
	I OSTALI PRIHODI (247 do 256)			
670	1. Dobici po osnovu prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	247		
671	2. Dobici po osnovu prodaje investicionih nekretnina	248		
672	3. Dobici po osnovu prodaje bioloških sredstava	249		

673	4. Dobici po osnovu prodaje sredstava obustavljenog poslovanja	250		
674	5. Dobici po osnovu prodaje učešća u kapitalu i dugoročnih HOV	251		
675	6. Dobici po osnovu prodaje materijala	252	71.886	56.747
676	7. Viškovi, izuzimajući viškove zaliha učinaka	253	104.410	68.250
677	8. Naplaćena otpisana potraživanja	254	450	36.963
678	9. Prihodi po osnovu ugovorene zaštite od rizika, koji ne ispunjavaju uslove da se iskažu u okviru revalorizacionih rezervi	255		
679	10. Prihodi od smanjenja obaveza, ukidanja neiskorišćenih dugoročnih rezervisanja i ostali nepomenuti prihodi	256	138.151	396.146
57	II OSTALI RASHODI (258 do 267)	257	138.919	33.044
570	1. Gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	258	6.239	16.052
571	2. Gubici po osnovu prodaje i rashodovanja investicionih nekretnina	259		
572	3. Gubici po osnovu prodaje i rashodovanja bioloških sredstava	260		
573	4. Gubici po osnovu prodaje sredstava obustavljenog poslovanja	261		
574	5. Gubici po osnovu prodaje učešća u kapitalu i dugoročnih HOV	262		
575	6. Gubici po osnovu prodatog materijala	263		
576	7. Manjkovi, izuzimajući manjkove zaliha učinaka	264		
577	8. Rashodi po osnovu zaštite od rizika	265		
578	9. Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	266	128.341	14.169
579	10. Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe i ostali rashodi	267	4.339	2.823
	Ž. DOBITAK PO OSNOVU OSTALIH PRIHODA I RASHODA (246-257)	268	175.978	525.062
	Z. GUBITAK PO OSNOVU OSTALIH PRIHODA I RASHODA (257-246)	269		
68	I. PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE I PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE (271 do 279)	270		
680	1. Prihodi od usklađivanja vrijednosti nematerijalnih ulaganja	271		
681	2. Prihodi od usklađivanja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme	272		
682	3. Prihodi od usklađivanja vrijednosti investicionih nekretnina za koje se obračunava amortizacija	273		

683	4. Prihodi od usklađivanja vrijednosti bioloških sredstva za koje se obračunava amortizacija	274		
684	5. Prihodi od usklađivanja vrijednosti dugoročnih finansijskih plasmana i fin. sredstava raspoloživih za prodaju	275		
685	6. Prihodi od usklađivanja vrijednosti zaliha materijala i robe	276		
686	7. Prihodi od usklađivanja vrijednosti kratkoročnih finansijskih plasmana	277		
687	8. Prihodi od usklađivanja vrijednosti kapitala (negativni Goodwill)	278		
689	9. Prihodi od usklađivanja vrijednosti ostale imovine	279		
58	II RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE (281 do 288)	280		
580	1. Obezvrjeđenje nematerijalnih ulaganja	281		
581	2. Obezvrjeđenje nekretnina, postrojenja i opreme	282		
582	3. Obezvrjeđenje investicionih nekretnina za koje se obračunava amortizacija	283		
583	4. Obezvrjeđenje bioloških sredstva za koja se obračunava amortizacija	284		
584	5. Obezvrjeđenje dugoročnih finansijskih plasmana i finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	285		
585	6. Obezvrjeđenje zaliha materijala i robe	286		
586	7. Obezvrjeđenje kratkoročnih finansijskih plasmana	287		
588	8. Obezvrjeđenje potraživanja primjenom indirektno metode utvrđivanja otpisa potraživanja	288		
589	8. Obezvrjeđenje ostale imovine	289		
	J. DOBITAK PO OSNOVU USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE (270-280)	290		
	K. GUBITAK PO OSNOVU USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE (280-270)	291		
690 i 691	L. Prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina	292		
590 i 591	LJ. Rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina	293		
	M. DOBITAK I GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA			
	1. Dobitak prije oporezivanja (244+268+290+292-245-269-291-293)	294	53.549	5.409
	2. Gubitak prije oporezivanja (245+269+290+292-291-244-268-289)	295		
721	N. TEKUĆI I ODLOŽENI POREZ NA DOBIT			
	1. Poreski rashodi perioda	296		
722	2. Odloženi poreski rashodi perioda	297		

722	3. Odloženi poreski prihodi perioda	298		
	NJ. NETO DOBITAK I NETO GUBITAK PERIODA	299	53.549	5.409
	1. Neto dobitak tekuće godine (294-295-296+297+298)	300		
	2. Neto gubitak tekuće godine (295-294+296+297-298)	301		
	UKUPNI PRIHODI (201+231+246+270+292)	302	30.895.325	16.978.689
	UKUPNI RASHODI	303	30.841.776	16.973.280
723	O. Međuidivende i drugi vidovi raspodjele dobitka u toku perioda	304		
	Dio neto dobitka/gubitka koji pripada većinskim vlasnicima	305		
	Dio neto dobitka/gubitka koji pripada manjinskim vlasnicima	306		
	Obična zarada po akciji	307		
	Razrijeđena zarada po akciji	308		
	Prosječan broj zaposlenih po osnovu časova rada	309	184	171
	Prosječan broj zaposlenih po osnovu stanja na kraju mjeseca	310	183	170
	A. NETO DOBITAK ILI NETO GUBITAK PERIODA (299 ili 300)	400	53.549	5.409
	I DOBICI UTVRĐENI DIREKTNO U KAPITALU (402 do 407)	401		
	Dobici po osnovu smanjenja revalorizacionih rezervi na stalnim sredstvima, osim HOV raspoloživih za prodaju	402		
	Dobici po osnovu promjene fer vrijednosti HOV raspoloživih za prodaju	403		
	Dobici po osnovu prevođenja finansijskih izvještaja inostranog poslovanja	404		
	Aktuarski dobici od planova definisanih primanja	405		
	Efektivni dio dobitaka po osnovu zaštite od rizika gotovinskih tokova	406		
	Ostali dobici utvrđeni direktno u kapitalu	407		
	II GUBICI UTVRĐENI DIREKTNO U KAPITALU (409 do 413)	408		
	Gubici po osnovu promjene fer vrijednosti HOV raspoloživih za prodaju	409		
	Gubici po osnovu prevođenja finansijskih izvještaja inostranog poslovanja	410		
	Aktuarski gubici od planova definisanih primanja	411		
	Efektivni dio gubitaka po osnovu zaštite od rizika gotovinskih tokova	412		
	Ostali gubici utvrđeni direktno u kapitalu	413		
	B.OSTALI DOBICI ILI GUBICI U PERIODU (401-408)	414		
	V. POREZ NA DOBITAK KOJI SE ODNOSI NA OSTALE DOBITKE I GUBITKE	415		
	G. NETO REZULTAT PO OSNOVU DOBITAKA I GUBITAKA U PERIODU (414-415)	416		
	D. UKUPAN NETO REZULTAT U OBRAČUNSKOM PERIODU- UKUPAN NETO DOBITAK U OBRAČUNSKOM PERIODU (400+416)	417	53.549	5.409
	II UKUPAN NETO GUBITAK U OBRAČUNSKOM PERIODU (400-416)	418		

Izveštaj o promjenama u kapitalu za period koji se završava na dan 31.12.2016. godine

u KM

Vrsta promjene u kapitalu	Dio kapitala koji pripada vlasnicima					
	Oznaka za AOP	Akcijski kapital i udjeli u DOO	Revalorizacione rezerve (MRS 16, MRS 21 i MRS 38)	Ostale rezerve (emisiona premija, zakonske i statutarne rezerve, zaštita gotovinskih tokova)	Akumulisani neraspoređeni dobitak / nepokriveni gubitak	Ukupan capital
1	2	3	4	5	6	7
1. Stanje na dan 01.01.2015. god.	901	27.469.922		10.544	-2.276.687	25.203.779
2. Efekti promjena u računov. politikama	902					
3. Efekti ispravke grešaka	903					
Ponovo iskazano stanje na dan 01.01.2015. god. (901 ± 902 ± 903)	904	27.469.922		10.544	-2.276.687	25.203.779
4. Efekti revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava	905					
5. Nerealizovani dobitci/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	906					
6. Kursne razlike nastale po osnovu preračuna finansijskih izvještaja u drugu funkcionalnu valutu	907					
7. Neto dobitak/gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha	908				5.409	5.409
8. Neto dobitci/gubici perioda priznati direktno u kapitalu	909					
9. Objavljene dividende i drugi vidovi raspodjele dobitka i pokriće gubitka	910					
10. Emisija akcijskog kapitala i drugi vidovi povećanja ili smanjenje osnovnog kapitala	911					
11. Stanje na dan 31.12.2015. god./ 01.01.2016. god. (904 ± 905 ± 906 ± 907 ± 908 ± 909 - 910 + 911)	912	27.469.922		10.544	- 2.271.278	25.209.188
12. Efekti promjena u računov. politikama	913					
13. Efekti ispravke grešaka	914					
14. Ponovo iskazano stanje na dan 01.01.2016. god. (912 ± 913 ± 914)	915	27.469.922		10.544	-2.271.278	25.209.188
15. Efekti revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava	916					
16. Nerealizovani dobitci/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	917					
17. Kursne razlike nastale po osnovu preračuna finansijskih izvještaja u drugu funkcionalnu valutu	918					
18. Neto dobitak/gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha	919				53.549	53.549
19. Neto dobitci/gubici perioda priznati direktno u kapitalu	920					
20. Objavljene dividende i drugi vidovi raspodjele dobitka i pokriće gubitka	921					
21. Emisija akcijskog kapitala i drugi vidovi povećanja ili smanjenje osnovnog kapitala	922					
22. Stanje na dan 31.12.2016. god. m(915 ± 916 ± 917 ± 918 ± 919 ± 920 - 921 + 922)	923	27.469.922		10.544	-2.217.729	25.262.737

BILANS TOKOVA GOTOVINE
(Izveštaj o tokovima gotovine)
 u periodu od 01.01. do 31.12.2016. godine

u KM

POZICIJA	Oznaka za AOP	Iznos	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
I. PRILIVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (502 do 504)	501	31.668.160	16.117.506
1. Prilivi od kupaca i primljeni avansi	502	28.081.790	14.169.568
2. Prilivi od premija, subvencija, dotacija i sl.	503		
3. Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	504	3.586.370	1.947.938
II. ODLIVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI (506 do 510)	505	32.100.608	16.043.419
1. Odlivi po osnovu isplata dobavljačima i dati avansi	506	25.217.874	13.163.645
2. Odlivi po osnovu isplata zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	507	2.647.798	2.624.161
3. Odlivi po osnovu plaćenih kamata	508	182.058	255.613
4. Odlivi po osnovu poreza na dobit	509		
5. Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	510	4.052.878	
III. NETO PRILIV GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI (501-505)	511		74.087
IV. NETO ODLIV GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI (505-501)	512	432.448	
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. PRILIVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA (514 do 519)	513		26.332
1. Prilivi po osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana	514		
2. Prilivi po osnovu prodaje akcija i udjela	515		
3. Prilivi po osnovu prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, investicionih nekretnina i bioloških sredstava	516		
4. Prilivi po osnovu kamata	517		26.332
5. Prilivi od dividendi i učešća u dobitku	518		
6. Prilivi po osnovu ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	519		
II. ODLIVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INEVESTIRANJA (521 do 524)	520	462.394	311.713
1. Odlivi po osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana	521		
2. Odlivi po osnovu kupovine akcija i udjela	522		

3. Odlivi po osnovu kupovine nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, investicionih nekretnina i bioloških sredstava	523	462.394	311.713
4. Odlivi po osnovu ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	524		
III. NETO PRILIV GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA (513-520)	525		
IV. NETO ODLIV GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA (520-513)	526	462.394	285.381
V. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. PRILIV GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA (528 do 531)	527	2.045.353	1.878.000
1. Prilivi po osnovu povećanja osnovnog kapitala	528		
2. Prilivi po osnovu dugoročnih kredita	529		184.786
3. Prilivi po osnovu kratkoročnih kredita	530	2.045.353	1.693.214
4. Prilivi po osnovu ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	531		
II. ODLIV GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA (533 do 538)	532	1.307.562	1.795.875
1. Odlivi po osnovu otkupa sopstvenih akcija i udjela	533		
2. Odlivi po osnovu dugoročnih kredita	534	625.215	312.942
3. Odlivi po osnovu kratkoročnih kredita	535	534.022	1.364.137
4. Odlivi po osnovu finansijskog lizinga	536	14.469	8.388
5. Odlivi po osnovu isplaćenih dividendi	537		
6. Odlivi po osnovu ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	538	133.856	110.408
III. NETO PRILIV GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA (527-532)	539	737.791	82.125
IV. NETO ODLIV GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA (532-527)	540		
G. UKUPNI PRILIVI GOTOVINE (501+513+527)	541	33.713.513	18.021.838
D. UKUPNI ODLIVI GOTOVINE (505+520+532)	542	33.870.564	18.151.007
Đ. NETO PRILIV GOTOVINE (541-542)	543		
E. NETO ODLIV GOTOVINE (542-541)	544	157.051	129.169
Ž. GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	545	240.231	370.947
Z. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	546		
I. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	547	5.012	1.547
J. GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA (545+543-544+546-547)	548	78.168	240.231

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

1. PRAVNI I DRUGI OSNOVI

1.1. U skladu sa Ugovorom broj 01-209/16 od 08.09.2016. godine, izvršena je revizija finansijskih izvještaja za 2016. godinu.

1.2. Odgovorna lica za sastavljanje finansijskih izvještaja su:

- Jovica Šuman, direktor,
- Danica Lončar, certifikovani računovođa.

1.3. Dokumentacija revizije su finansijski izvještaji Društva za 2016. godinu (bilans stanja, bilans uspjeha, bilans tokova gotovine i izvještaj o promjenama u kapitalu), bruto bilans, popisne liste, odluke organa upravljanja i rukovođenja, poslovna dokumentacija, izvještaji, zapisnici o kontroli, normativna akta, izvod iz registra, drugi dokazi i objašnjenja koja su revizoru stavljena na raspolaganje.

1.4. Dokumentaciju i podatke prezentovala nam je Danica Lončar, certifikovani računovođa.

1.5. Finansijsko knjigovodstvo odvija se preko posebnog računovodstvenog programa za obradu podataka, koji obuhvata sve bitne elemente za analitičko i sintetičko sagledavanje poslovnih promjena.

1.6. Revizor: Marko Zelinčević, ovlašćeni revizor,

1.7. Vrijeme trajanja revizije: 10.01. – 05.05.2017. godine.

1.8. Računovodstvena evidencija za 2016. godinu zasnivala se na sljedećim računovodstvenim propisima:

- *Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 84/09 i 120/11),*
- *Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja,*
- *Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 99/14).*

2. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

Društvo je upisano u sudski registar 03.12.2002. godine, registarski uložak broj 1-55 - 00, oznaka i broj upisnika suda U/I-3034/2002 kod Osnovnog suda u Banjoj Luci.

Promjena lica ovlaštenog za zastupanje Društva izvršena je 14.12.2004. godine kod nadležnog suda, registarski uložak broj 1-55-00, oznaka i broj upisnika suda U/I-2446/04.

Usklađivanje djelatnosti sa odredbama Zakona o klasifikaciji djelatnosti i o registru jedinica razvrstavanja („Službeni glasnik RS“, broj 113/04) izvršena je 27.04.2006. godine kod nadležnog suda u sudskom registru, registarski uložak broj 1-55-00, oznaka i broj upisnika suda U/I-956/05.

Promjena lica ovlaštenog za zastupanje Društva izvršena je 27.02.2009. godine kod nadležnog suda u sudskom registru na osnovu Rješenja broj 0071-0-Reg-09-000309. Ispravka navedenog Rješenja izvršena je pod brojem 071-0-Reg-09-000404 od 05.03.2009. godine.

Usklađivanje odredaba osnivačkog akta Društva sa odredbama Zakona o privrednim društvima („Službeni glasnik RS“, broj 127/08) izvršena je kod nadležnog suda 18.02.2011. godine na osnovu Rješenja broj 057-0-Reg-10-002079.

Ostali podaci

Direktor	<i>Jovica Šuman</i>
Matični broj	1179934
JIB	4400730270006
PIB	400730270006
Šifra djelatnosti (pretežna djelatnost)	10.62
Broj radnika na dan 31.12.2016. godine (prosječan broj na osnovu stanja na kraju mjeseca)	183
Sjedište	<i>Draksenić, Kozarska Dubica</i>
Registrovani i upisani osnovni kapital	27.469.922

3. RAČUNOVODSTVENA NAČELA

Pri sačinjavanju finansijskih izvještaja, Društvo je obavezno da se pridržava sljedećih načela:

- *Načelo stalnosti poslovanja*, iz koga proizilazi da imovinski, finansijski i prinosni položaj Društva, kao i ekonomska politika zemlje i ekonomske prilike u okruženju omogućuju poslovanje u neograničenom roku.
- *Načelo dosljednosti*, koje podrazumijeva da se način procjenjivanja bilansnih pozicija ne mijenja u dužem vremenskom periodu, a ako do promjene ipak dođe, efekat promjene se kvantifikuje i prezentuje u skladu sa MRS 8 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške.
- *Načelo opreznosti*, u skladu s kojim se imovina Društva vrednuje po principu niže vrijednosti, a obaveze po principu više vrijednosti, osim ako se relevantnim MSFI-a ne zahtijeva drugačije. Ovo načelo podrazumijeva primjenu:
  - *principa realizacije*, prema kome se u bilans uspjeha mogu uključiti samo realizovani dobiti,
  - *principa impariteta*, (nejednake vrijednosti), kojim se zahtijeva bilansiranje imovine po najnižoj, a obaveza po najvišoj vrijednosti, što ima za posljedicu odmjeravanje rashoda na više, a prihoda na niže, kao i uzimanje u obzir svih obezvjeđenja i rezervisanja.
- *Načelo uzročnosti*, prema kome se u obzir uzimaju svi prihodi i rashodi datog obračunskog perioda bez obzira na momenat naplate prihoda (fakturisana realizacija) i momenat plaćanja po osnovu rashoda.
- *Načelo pojedinačnog procjenjivanja*, pri čemu eventualna grupna procjenjivanja proističu iz pojedinačnog procjenjivanja.
- *Načelo identiteta bilansa*, po kome bilans otvaranja poslovnih knjiga za tekuću godinu mora da bude identičan zaključnom bilansu za prethodnu godinu. Eventualna odstupanja od ovog načela prilikom formiranja početnog stanja mogu biti zasnovana samo na sugestijama i preporukama datim u revizorskom izvještaju za prethodni obračunski period.

4. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

Značajnije računovodstvene politike korišćene od strane Društva

4.1. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema priznaju se i podliježu amortizaciji ako ispunjavaju uslove propisane *MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema*, čiji je korisni vijek duži od godinu dana i pojedinačna nabavna cijena u vrijeme nabavke sredstava je veća od 1.000 KM.

Početno mjerenje nekretnina, postrojenja i opreme, koji ispunjavaju uslove za priznavanje kao stalno sredstvo, vrši se po nabavnoj vrijednosti ili po cijeni koštanja.

Nakon početnog priznavanja, nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po modelu revalorizacije, odnosno fer vrijednosti na dan revalorizacije, umanjenoj za ukupnu naknadnu amortizaciju i ukupne naknadne gubitke zbog obezvređenja.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme vrši se primjenom funkcionalne metode.

Korisni vijek trajanja i stope amortizacije se preispituju svake godine.

Osnovicu za obračun amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme čini nabavna vrijednost, odnosno cijena koštanja.

Naknadni izdatak koji se odnosi na nekretninu, postrojenje ili opremu nakon njegove nabavke ili završetka, uvećava vrijednost sredstva ako ispunjava uslove da se prizna kao stalno sredstvo, tj. ako je vijek trajanja duži od godinu dana i ako je vrijednost naknadnog izdatka veća od 1.000 KM. Naknadni izdatak koji ne zadovoljava prethodne uslove iskazuje se kao trošak poslovanja u periodu u kojem je nastao. Takođe, ako je naknadni izdatak nastao pretežno po osnovu rada, potrošnog materijala i sitnijih rezervnih dijelova, taj izdatak se iskazuje kao tekući trošak održavanja. Za naknadni izdatak koji uvećava vrijednost nekretnine, postrojenja i opreme koriguje se i nabavna vrijednost. Ako je vijek trajanja ugrađenog dijela, priznatog kao naknadni izdatak, različit od vijeka trajanja sredstva u koje je ugrađen, onda se taj dio vodi kao posebno sredstvo i amortizuje se u toku korisnog vijeka trajanja.

Odstranjeni dio se rashoduje po procijenjenoj vrijednosti, ako nije moguće utvrditi njegovu knjigovodstvenu vrijednost.

4.2. Zalihe

Zalihe materijala koje se nabavljaju od dobavljača, mjere se po nabavnoj vrijednosti ili po neto prodajnoj vrijednosti, ako je niža.

Zalihe materijala koje su proizvedene kao sopstveni učinak Društva, mjere se po cijeni koštanja ili po neto prodajnoj vrijednosti, ako je niža. Nabavnu vrijednost ili cijenu koštanja zaliha čine svi troškovi nabavke, troškovi proizvodnje (konverzije) i drugi troškovi nastali dovođenjem zaliha na njihovo sadašnje mjesto i stanje.

Troškovi nabavke materijala obuhvataju nabavnu cijenu, uvozne dažbine i druge poreze (osim onih koje Duštvo može naknadno da povрати od poreskih vlasti, kao što je PDV koji se može odbiti kao prethodni porez), troškove prevoza, manipulativne troškove i druge troškove koji se mogu direktno pripisati nabavci materijala. Popusti, rabati i druge slične stavke oduzimaju se pri utvrđivanju troškova nabavke.

Kada se materijal proizvodi kao proizvod sopstvene proizvodnje i dalje koristi u narednoj fazi procesa proizvodnje, njegova procjena vrši se u visini troškova proizvodnje tih zaliha, a najviše do neto prodajne vrijednosti tih zaliha.

Obračun izlaza (utroška) zaliha materijala vrši se po metodi prosječne ponderisane cijene.

Zalihe nedovršene proizvodnja i gotovih proizvoda mjere se po cijeni koštanja ili po neto prodajnoj vrijednosti, ako je niža.

Cijena koštanja, odnosno troškovi proizvodnje zaliha obuhvataju troškove koji su direktno povezani sa jedinicama proizvoda. Oni, takođe, obuhvataju sistematsko dodjeljivanje fiksnih i promjenljivih režijskih troškova koji nastaju prilikom utroška materijala za proizvodnju gotovih proizvoda. Fiksni režijski troškovi su oni indirektni troškovi koji su relativno konstantni, bez obzira na obim proizvodnje, kao što su amortizacija i održavanje fabričkih zgrada i opreme, kao i troškovi rukovođenja i upravljanja Društvom. Promjenjivi režijski troškovi su oni indirektni troškovi proizvodnje koji se mijenjaju, direktno ili skoro direktno, srazmjerno promjeni obima proizvodnje, kao što su indirektni materijal i indirektna radna snaga.

Izlaz za nedovršenu proizvodnju i gotovih proizvoda utvrđuju se po metodi ponderisane prosječne cijene

Neto prodajna vrijednost zaliha nedovršene proizvodnje predstavlja procijenjenu prodajnu vrijednost gotovih proizvoda, umanjenu za procijenjene troškove dovršavanja i procijenjene troškove prodaje.

Neto prodajna vrijednost zaliha gotovih proizvoda predstavlja procijenjenu prodajnu vrijednost gotovih proizvoda, umanjenu za procijenjene troškove prodaje.

Zalihe gotovih proizvoda vode se po planskoj cijeni koja ne smije biti veća od neto prodajne cijene. Obračunom odstupanja na kraju obračunskog perioda, zalihe gotovih proizvoda se svode na cijenu koštanja.

Zalihe robe mjere se po nabavnoj vrijednosti ili neto prodajnoj vrijednosti, ako je niža.

Nabavnu vrijednost čini fakturna cijena dobavljača, uvozne dažbine i drugi porezi (osim onih koje Duštvo može naknadno da povрати od poreskih vlasti, kao što je PDV koji se može odbiti kao prethodni porez) troškove prevoza, manipulativne troškove i druge troškove koji se mogu direktno pripisati nabavci materijala. Popusti, rabati i druge slične stavke oduzimaju se pri utvrđivanju troškova nabavke.

Neto prodajna vrijednost robe predstavlja procijenjnu prodajnu vrijednost umanjenu za procijenjene troškove prodaje

Obračun izlaza zaliha robe vrši se po metodi ponderisane prosječne cijene

4.3. *Kratkoročna potraživanja i plasmani*

Kratkoročna potraživanja obuhvataju potraživanja od kupaca – zavisnih i povezanih pravnih lica i ostalih kupaca u zemlji i inostranstvu po osnovu prodaje proizvoda, robe i usluga.

Kratkoročni plasmani obuhvataju kredite, hartije od vrijednosti i ostale kratkoročne plasmane sa rokom dospjeća, odnosno prodaje do godinu dana od dana bilansa.

Kratkoročna potraživanja od kupaca mjere se po vrijednosti iz originalne fakture. Ako se vrijednost u fakturi iskazuje u stranoj valuti, vrši se preračunavanje u izvještajnu valutu po važećem kursu Centralne banke BiH na dan transakcije. Promjene deviznog kursa od datuma transakcije do datuma naplate potraživanja iskazuju se kao kursne razlike u korist prihoda ili na teret rashoda. Potraživanja iskazana u stranoj valuti na dan bilansa preračunavaju se prema važećem kursu Centralne banke BiH, a kursne razlike priznaju se kao prihod ili rashod perioda.

Indirektan otpis, odnosno ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca preko računa ispravke vrijednosti vrši se kod potraživanja od kupaca kod kojih je od roka za njihovu naplatu prošlo najmanje 120 dana. Odluku o indirektnom otpisu, odnosno ispravci vrijednosti potraživanja od kupaca preko računa ispravke vrijednosti, na prijedlog Komisije za popis potraživanja i kratkoročnih plasmana donosi Nadzorni odbor Društva.

Direktan otpis potraživanja od kupaca na teret rashoda perioda vrši se ukoliko je nenaplativost izvjesna i dokumentovana – Društvo nije uspjelo sudskim putem da izvrši njegovu naplatu, a potraživanje je prethodno bilo uključeno u prihode Društva. Odluku o direktnom otpisu potraživanja od kupaca, na prijedlog Komisije za popis potraživanja i kratkoročnih plasmana donosi Nadzorni odbor Društva.

4.4. Finansijske obaveze

Finansijskim obavezama smatraju se dugoročne obaveze, kratkoročne finansijske obaveze, kratkoročne obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze.

Prilikom početnog priznavanja, Društvo mjeri finansijsku obavezu po njenoj nabavnoj vrijednosti koja predstavlja fer vrijednost nadoknade koja je primljena za nju.

Nakon početnog priznavanja, Društvo mjeri sve finansijske obaveze po amortizovanoj vrijednosti, osim obaveze koje drži radi trgovanja i derivata koji predstavljaju obaveze koje mjeri po fer vrijednosti.

Smanjenje obaveza po osnovu zakona, vanparničnog poravnanja i sl. vrši se direktnim otpisivanjem.

4.5. Prihodi i rashodi

Prihodi obuhvataju prihode od uobičajenih aktivnosti Društva i dobitke. Prihodi od uobičajenih aktivnosti su prihodi od prodaje robe, proizvoda i usluga, prihodi od aktiviranja učinaka, prihodi od subvencija, dotacija, regresa, kompenzacija i povraćaja dažbina po osnovu prodaje robe, proizvoda i usluga, prihodi od doprinosa i članarina, i drugi prihodi koji su obračunati u knjigovodstvenoj ispravi, nezavisno od vremena naplate.

Dobici predstavljaju druge stavke koje zadovoljavaju definiciju i mogu, ali ne moraju da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Dobici predstavljaju povećanje ekonomskih koristi i kao takvi po prirodi nisu različiti od prihoda. Dobici uključuju dobitke proistekle iz prodaje dugoročnih sredstava, nerealizovane dobitke. Dobici se prikazuju na neto osnovi, nakon umanjenja za odgovarajuće rashode.

Rashodi obuhvataju troškove koji proističu iz uobičajenih aktivnosti Društva i gubitke. Troškovi koji proističu iz uobičajenih aktivnosti Društva uključuju rashode direktnog materijala i robe i druge poslovne rashode nezavisno od momenta plaćanja.

Gubici predstavljaju druge stavke koje zadovoljavaju definiciju i mogu, ali ne moraju, da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Gubici predstavljaju smanjenja ekonomskih koristi i kao takvi nisu po svojoj prirodi različiti od drugih rashoda. Gubici se priznaju na neto osnovi, nakon umanjenja za odgovarajuće prihode.

5. OSTALE NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

5.1. Nekretnine, postrojenja, oprema i investicione nekretnine

Ukupna vrijednost nekretnina, postrojenja, opreme i investicionih nekretnina iskazana je sa stanjem na dan 31.12.2016. godine u iznosu od 27.707.781 KM.

u KM

<i>Opis</i>	<i>Zemljište</i>	<i>Građevinski objekti</i>	<i>Postrojenja i oprema</i>	<i>Nekre. postro., oprema i inv nekre. u pripremi</i>	<i>Ukupno</i>
<i>Nabavna vrijednost</i>					
Stanje na početku godine	1.838.944	26.723.923	47.822.205	658.482	77.043.554
Povećanja					
Nove nabavke i ostala povećanja		106.427	537.358	74.599	612.671
Procjena i revalorizacija					
Smanjenja					
Rashod, prodaja i drugo			-698.470	-96.622	-389.176
Stanje na kraju godine	1.838.944	26.830.350	47.661.093	636.459	76.966.846
<i>Kumulirana ispravka vrijednosti</i>					
Stanje na početku godine		12.590.057	36.641.468		49.231.525
Povećanja					
Amortizacija		151.495	420.132		571.627
Procjena i druga povećanja					
Smanjenja					
Kumulirana ispravka u otuđenju i drugo			-544.087		-544.087
Stanje na kraju godine		12.741.552	36.517.513		49.259.065
Neto sadašnja vrijednost					
<i>31.12.2016. godine</i>	1.838.944	14.088.798	11.143.580	636.459	27.707.781
<i>31.12.2015. godine</i>	1.838.944	14.133.866	11.180.737	658.482	27.812.029

5.2. Zalihe, stalna sredstva i sredstva obustavljenog poslovanja namijenjena prodaji

Zalihe, dati avansi i stalna sredstva klasifikovana kao sredstva namijenjena za prodaju, koje su iskazana po godišnjem obračunu u iznosu od 5.951.129 KM, odnose se na:

<i>Opis</i>	<i>u KM</i>
	Iznos
1. Zalihe materijala	4.251.092
2. Zalihe nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i nedovršenih usluga	1.076.084
3. Zalihe gotovih proizvoda	617.953
4. Dati avansi	6.000
Svega zalihe (1 do 4)	5.951.129

5.3. Kratkoročna potraživanja

<i>Opis</i>	<i>u KM</i>		
	<i>Kupci u zemlji</i>	<i>Kupci u inostranstvu</i>	Druga kratkoročna potraživanja
1. Neto stanje na početku godine	206.773	720.507	82.118
2. Bruto stanje na kraju godine	405.888	1.211.256	118.946
3. Ispravka vrijednosti na kraju godine	125.722	307.887	31.129
NETO STANJE na dan 31.12.2016. godine	280.166	903.369	87.817

5.4. Gotovinski ekvivalenti i gotovina

<i>Opis</i>	<i>u KM</i>	
	<i>Tekuća godina</i>	<i>Prethodna godina</i>
1. Poslovni računi – domaća valuta	75.060	24.042
2. Poslovni računi – strana valuta	1.494	214.592
3. Blagajna – domaća valuta	101	83
4. Blagajna – strana valuta	1.513	1.514
Got. ekvivalenti i gotovina – ukupno (1 do 4)	78.168	240.231

Novčana sredstva na deviznom računu preračunata su u KM vrijednost primjenom važećeg kursa Centralne banke BiH.

5.5. Aktivna vremenska razgraničenja

Aktivna vremenska razgraničenja, koja su po godišnjem obračunu iskazana u iznosu od 183.295 KM, odnose se na:

- vrijednost budućih nabavki i isporuka	136.254 KM,
- ostala aktivna vremenska razgraničenja	47.041 KM.

5.6. Kapital

Struktura kapitala

	<i>u KM</i>	
	Tekuća godina	Prethodna godina
1. Akcijski kapital	27.469.922	27.469.922
I Osnovni kapital	27.469.922	27.469.922
Zakonske reserve	10.544	10.544
II Rezerve	10.544	10.544
1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina		
2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	53.549	5.409
III Neraspoređeni dobitak (1 do 2)	53.549	5.409
Gubitak ranijih godina	2.271.278	2.276.687
Gubitak tekuće godine		
IV GUBITAK DO VISINE KAPITALA	2.271.278	2.276.687
KAPITAL (I do III - IV)	25.262.737	25.209.188

Prema Rješenju Osnovnog suda Banja Luka broj 057-0-Reg-11-001530 od 29.07.2011. godine upisani – uplaćeni osnovni kapital, koji iznosi 27.469.922 KM, odgovara iskazanom osnovnom kapitalu po godišnjem obračunu za 2016. godinu.

Povećanje ukupnog kapitala u 2016. godini u odnosu na prethodnu godinu u iznosu od 53.549 KM, nastalo je iz osnova ostvarenog dobitka tekuće godine.

5.7. Rezervisanja, odložene poreske obaveze i razgraničeni prihodi

Rezervisanja, odložene poreske obaveze i razgraničeni prihodi po godišnjem obračunu u iznosu od 5.234 KM odnose se na rezervisanja za otpremnine kod odlaska u penzije.

5.8. Obaveze

Ukupne obaveze po godišnjem obračunu iznose 10.834.942 KM, a iste se odnose na:

- dugoročne obaveze 1.022.655 KM,
- kratkoročne obaveze 9.812.287 KM.

Dugoročne obaveze

Opis	<i>u KM</i> Iznos
1. Nova banka AD Banja Luka - Ugovor broj 55500000019374216 od 13.03.2015 godine	61.068
2. NLB Razvojna banka Banja Luka - Ugovor broj 06-2043-2/11 od 20.10.2011. godine	216.554
3. Nova banka AD Banja Luka - Ugovor broj 5550000012520390 od 28.04.2014. godine	139.527
4. NLB Razvojna banka Banja Luka - Ugovor broj 05-02/2-1149-2/15 od 12.06.2015. godine	60.922
5. Republička direkcija za robne rezerve Vansudsko poravnanje broj 25/09-9 od 23.06.2009. godine	242.415
6. Poreska uprava RS Reprogram poreskih obaveza	285.693
7. Unicredit Leasing doo, pod. Banja Luka	16.476
Svega (1 do 7)	1.022.655

Kratkoročne obaveze

Opis	<i>u KM</i>	
	Tekuća Godina	Prethodna godina
1. Nova banka AD Banja Luka - Ugovor broj 55500000026464140	37.308	
2. Nova banka AD Banja Luka - Ugovor broj 55500000030181568	1.935.353	
3. Investiciono Razvojna banka RS - Ugovor broj 001-01-14/3-00018-15 od 11.05.2015. godine	545.333	818.000
4. Nova banka AD Banja Luka - Ugovor broj 5550000023648424 od 16.10.2015. godine		188.663
5. Dio dugoročnih fin. obaveza koje dospijevaju za plaćanje u periodu do godinu dana	653.587	625.214
6. Primljeni avansi, depoziti i kaucije	130.202	228.097
7. Dobavljači u zemlji	3.120.466	1.829.261
8. Dobavljači u inostranstvu	1.548.810	474.377
9. Obaveze iz specifičnih poslova	480.521	707.099
10. Obaveze za zarade i naknade zarada	911.539	619.671

11. Druge obaveze	279.843	234.098
12. Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	58.041	30.560
13. Pasivna vremenska razgraničenja	111.284	42.425
Svega (1 do 13)	9.812.287	5.797.465

Obaveze iz specifičnih poslova

Obaveze iz specifičnih poslova u iznosu od 480.521 KM odnose se na obaveze prema Magnolija EU, Banja Luka, u skladu sa Ugovorom o zajedničkoj proizvodnji broj 529/04 od 20.02.2004. godine.

5.9. Poslovni prihodi

Poslovni prihodi po godišnjem obračunu iskazani su u vrijednosti od 30.579.838 KM.

	<i>u KM</i>	
	Tekuća godina	Prethodna godina
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu		
Prihodi od prodaje robe učinaka na domaćem tržištu	2.623.828	2.386.226
Prihodi od prodaje robe učinaka na stranom tržištu	28.039.683	12.992.611
Povećanje vrijednosti zaliha učinaka		773.272
Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	224.103	
Ostali poslovni prihodi	140.430	242.142
Svega:	30.579.838	16.394.251

5.10. Finansijski prihodi

Finansijski prihodi u iznosu od 590 KM odnose se na pozitivne kursne razlike.

5.11. Ostali prihodi

	<i>u KM</i>	
Opis	Tekuća godina	Prethodna godina
Dobici po osnovu prodaje materijala	71.886	56.747
Viškovi, izuzimajući viškove zaliha učinaka	104.410	68.250
Naplaćena otpisana potraživanja	450	36.963
Prihodi od smanjenja obaveza	138.151	396.146
Svega:	314.897	558.106

5.12. Poslovni rashodi

Po godišnjem obračunu poslovni rashodi, koji su ostvareni u iznosu od 30.512.560 KM, odnose se na:

	<i>u KM</i>	
	Tekuća godina	Prethodna godina
Troškovi materijala	21.669.592	8.980.558
Troškovi zarada naknada zarada i ostali lični rashodi	3.059.345	2.945.987
Troškovi proizvodnih usluga	4.522.949	3.756.641
Troškovi amortizacije i rezervisanja	571.627	527.677
Nematerijalni troškovi	621.670	437.447
Troškovi poreza	50.200	30.913
Troškovi doprinosa	17.177	23.612
Svega:	30.512.560	16.702.835

Troškovi bruto zarada naknada zarada i ostalih ličnih rashoda

	<i>u KM</i>	
	Tekuća godina	Prethodna godina
Troškovi bruto zarada i naknada zarada	2.696.639	2.603.426
Ostali lični rashodi	362.706	342.561
Svega:	3.059.345	2.945.987

5.13. Finansijski rashodi

Finansijski rashodi u iznosu od 190.297 KM odnose se na:

- rashode kamata 185.285 KM,
- negativne kursne razlike 5.012 KM.

5.14. Ostali rashodi

Po godišnjem obračunu ostvareni su ostali rashodi u iznosu od 138.919 KM, a isti se odnose na:

	<i>u KM</i>
Gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	6.239
Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	128.341
Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala, robe i ostali rashodi	4.339
Svega:	138.919

5.15. Dobitak

Društvo je po godišnjem obračunu za 2016. godinu ostvarilo dobitak u iznosu od 53.549 KM.

5.17. Novčani tokovi

Podaci o ostvarenim tokovima gotovine daju se u sljedećem pregledu:

a) Priliv gotovine

- iz poslovne aktivnosti	31.668.160 KM
- iz aktivnosti finansiranja	2.045.353 KM
Svega:	33.713.513 KM

b) Odliv gotovine

- iz poslovne aktivnosti	32.100.608 KM
- iz aktivnosti investiranja	462.394 KM
- iz aktivnosti finansiranja	1.307.562 KM
Svega:	33.870.564 KM

c) Razlika (b - a)	157.051 KM
d) Gotovina na početku perioda	240.231 KM
e) Negativne kursne razlike	5.012 KM
Gotovina na kraju perioda (d-c-e)	78.168 KM

5.18. Sudski sporovi

Sa stanjem na dan 31.12.2016. godine, prema dostavljenim podacima Društva, u toku je bilo ukupno 29 sudskih sporova, od kojih su:

- 28 sudskih sporova koje je Društvo pokrenulo protiv dužnika, čija je ukupna vrijednost 280.394 KM i 2.613.999 JU DIN,
- 1 sudski spor koji je pokrenut protiv Društva (nije naznačena vrijednost spora).

5.19. Poreski rizik

Na području Republike Srpske i Bosne i Hercegovine na snazi je više zakona koji regulišu poreze, kao što su:

- porez na dobit,
- porez na dodatu vrijednost,
- porez na plate,
- drugi porezi.

Propisi kojim se vrši implementacija ovih zakona su u nekim slučajevima nejasni, ili uopšte ne postoje.

Postoje razlike u mišljenjima među državnim ministarstvima i organizacijama u vezi sa interpretacijom pojedinih zakonskih odredbi, a što ponekad dovodi do neizvjesnost i sukoba interesa.

Poreske prijave su posljedice kontrola od strane više ovlašćenih organa kojima je zakonom omogućeno propisivanje strogih kazni, kao i obračuna zateznih kamata.

Tumačenja poreskih zakona od strane poreskih vlasti, u odnosu na tumačenja rukovodstva Društva, u pojedinim slučajevima su različita.

Prema odredbama Zakona o Poreskoj upravi Republike Srpske, period zastarjelosti poreske obaveze je 5 godina. Ovaj rok omogućava poreskim vlastima da odrede plaćanje neizmirenih poreskih obaveza po osnovu glavnog duga i zatezne kamate.

Naprijed navedene činjenice utiču da poreski rizik u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini bude značajniji od poreskog rizika u zemljama sa razvijenijim poreskim sistemom.

5.20. Stalnost poslovanja

Kratkoročne obaveze Društva po godišnjem obračunu za 2016. godinu veće su od obrtno imovine za 1.560.272 KM. Ove činjenice ukazuju na značajnu sumnju da će Društvo biti u mogućnosti da nastavi poslovanje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja u narednom periodu.

5.21. Događaji nakon datuma bilansa

Prema izjavi ovlašćenog lica Društva nije bilo događaja koji su nastali poslije datuma bilansa, a mogu se povezati sa periodom za koji se vrši revizija.